

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 3. mars 2025

Sak 2024/1997 - Ladies Circle 61 Skudeneshavn - org.nr. 917 881 626 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Vibeke Wøien Hansen, og varamedlem Dagrun Y. Haider

Sakens bakgrunn

- (1) Ladies Circle 61 Skudeneshavn (klager) meldte 11. september 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 18. september 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at enheten ikke er allmenntilgjengelig og at virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager opplyste i e-post 24. september 2024 til Frivillighetsregisteret at organisasjonen ønsket å klage på vedtaket. Det vises til at organisasjonen ikke arbeider for egen økonomisk gevinst eller personlige fordeler, og at foreningen er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. Alle kvinner opp til 45 år kan søke om medlemskap, og organisasjonen har også medlemmer som bor i de nærmeste byene som ønsker et sosialt nettverk i Skudeneshavn. Organisasjonens vedtekter var vedlagt e-posten.
- (4) Frivillighetsregisteret svarte på henvendelsen i brev 25. september 2024, og informerte om at de i første omgang har valgt å gi klager veiledning i stedet for å behandle e-posten som en klage. I brevet ga Frivillighetsregisteret en utdypende begrunnelse for nektingsvedtaket. Det ble gitt frist på å klage på vedtaket innen 16. oktober 2024.
- (5) Klager påklaget vedtaket 16. oktober 2024. Klager anfører at organisasjonen er åpen for alle. Det vises til at i henhold til vedtektene kan interesserte nektes medlemskap dersom det foreligger en spesiell grunn. Ifølge klager skjer dette sjeldent i praksis, og en slik avgjørelse må være veldig godt begrunnet. Det er ofte medlemmer som foreslår nye medlemmer, men hvem som helst kan søke medlemskap via organisasjonens nettsider. Det anføres også at flere Ladies Circle-klubber i Norge, med tilsvarende vedtekter som klager, er medlem av grasrotandelen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (6) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 10. desember 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (8) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (9) Det følger av forskriften § 3 første ledd at enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, kan delta i grasrotandelen. I forskriften § 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmennyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (11) Ladies Circle 61 Skudeneshavn sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 18. september 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (12) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2136 punkt 2 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige».

- (13) Bestemmelsen i tidligere forskrift om grasrotandel § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. En slik tolkning underbygges av formålet med ordningen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i flere avgjørelser, se blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2024/755.

- (14) I vurderingen av om en organisasjon har unaturlige begrensninger i medlemskapet, tar Frivillighetsregisternemnda utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammene for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (15) Klager er en lokal Ladies Circle klubb for områdene i og rundt Skudeneshavn, og klubben er underlagt Ladies Circle Norge. Det følger av de nasjonale vedtektene § 1.2 til Ladies Circle Norge, at organisasjonens formål er å «øke kjennskapet til andres livsforhold, utvikle medlemmene i selvstendig tenking og opptreden, og i viten og toleranse aktivt arbeide for mellommenneskelig forståelse».
- (16) Klager har også egne lokale vedtekter, og medlemskap i organisasjonen er regulert under punktet «Reflektanter». Her fremgår det at medlemmene kan foreslå nye medlemmer til styret, og at styret har syv dager til å vurdere om forslaget er godkjent. Dersom forslaget blir godkjent i styret, presenteres forslaget for resten av klubbens medlemmer, og medlemmene får anledning til å si ifra om de ikke ønsker å godkjenne forslaget. Det fremgår samme sted at nye medlemmer må godkjennes enstemmig av klubbens medlemmer.
- (17) Frivillighetsregisternemnda ser at interesserte kan søke om medlemskap gjennom klagers nettside. Nemnda har likevel kommet til at medlemskapet er begrenset, ved at klubbens styre først må godkjenne medlemsforslaget, og at nye medlemmer deretter må godkjennes enstemmig av eksisterende medlemmer. Når det ikke er fastsatt objektive og naturlige kriterier for medlemskap i vedtektene, fremstår ikke dette som en naturlig begrensning av medlemskapet sett i lys av foreningens formål og aktiviteter. I klagers vedtekter er det også fastsatt at 25 er det maksimale antallet medlemmer i klubben. Frivillighetsregisternemnda er enig med Frivillighetsregisteret i at en slik begrensning fort medfører at organisasjonen ikke er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. Dette gjelder særlig i foreliggende sak, hvor medlemskapet først opphører ved fylte 45 år eller ved egen oppsigelse, jf. vedtektene til Ladies Circle Norge § 4.9 og 4.10. Medlemsmassen skiftes dermed ikke jevnlig ut, og det er kun en begrenset krets som har mulighet til å bli medlem.
- (18) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klager er omfattet av unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav b, og at organisasjonen ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen.
- (19) Klager anfører også organisasjonen har like vedtekter som andre Ladies Circle-klubber i Norge som deltar i grasrotandelen. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at andre Ladies Circle-klubber deltar i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Nemnda bemerker også at Frivillighetsregisteret har opplyst at praksis for deltakelse i grasrotandelen de siste årene har blitt strammet inn. Etter nemndas syn må forvaltningen ha adgang til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket.

Konklusjon

- (20) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur